

Respons

Afghanistan: Risiko for overgrep ved retur for ateister/personer som har forlatt islam

Problemstilling/spørsmål:

Vil en person som hevder han er ateist være utsatt ved retur? Er for eksempel personer som ikke deltar i fredagsbønnen eller andre muslimske ritualer utsatt som følge av at han da vil bli ansett som en frafallen muslim?

Ateisters risiko for overgrep ved retur til Afghanistan

Landinfo har ingen spesifikk informasjon om ateister i Afghanistan. En rekke kilder omtaler religionsfrihet i betydningen å tilhøre/praktisere en annen religion eller konvertere fra islam til en annen religion. Temaet ikke-tro og ateisme tas ikke opp av disse kildene antakeligvis fordi problemstillingen ikke ansees som aktuell (UK Home office 2008, Utlendingsstyrelsen 2004, US Department of State 2007). Landinfo kjenner ikke til noen tilfeller av personer som åpent har stått frem som ateister.

Formelt er det religionsfrihet i Afghanistan. Den afghanske grunnloven (Constitution 2004 Art 2) stadfester:

The religion of the state of the Islamic Republic of Afghanistan is the sacred religion of Islam. Followers of other religions are free to exercise their faith and perform their religious rites within the limits of the provisions of law.

I praksis er situasjonen en annen. Afghanistan praktiserer sharia. Å forlate islam er forbudt i henhold til sharia og kan straffes med døden. Det straffbare ligger i å forlate islam, uavhengig om dette skyldes konvertering til en annen tro eller ingen tro. Ingen er imidlertid så langt blitt dømt for å forlate islam og kun en person er stilt for retten (for konvertering til kristendommen).

U.S. Department of State kom i 2007 ut med en rapport om religionsfrihet i Afghanistan. Her omtales konvertering til kristendommen og blasfemi som følgende:

Respons **Afghanistan: Risiko for overgrep ved retur for ateister/personer som har forlatt islam.**

Conversion from Islam is considered apostasy and is punishable by death under some interpretations of Shari'a. As in the case of blasphemy, an Afghan citizen who has converted from Islam (if a male over age 18 or a female over age 16, who is of sound mind) has three days to recant his or her conversion and is otherwise subject to death by hanging.

En person som har forlatt islam vil altså få muligheten til å angre seg og således unnsnippe straff. Ateisme er ikke omtalt eksplisitt i rapporten, men det er nærliggende å tro at en person som forlater islam uten å gå til en annen religion vil møtes med samme og antakeligvis enda sterkere fordømmelse enn en konvertitt. I det afghanske samfunnet er aksepten for å *ikke* tro mindre enn aksepten for å tro på noe annet.

En åpen ateist vil altså kunne risikere trakassering og sosial fordømmelse fra familie og nærmiljøet. I verste fall risikerer de også fengsling (men i utgangspunktet etter aktiv anmeldelse fra noen, ikke på generelt grunnlag). Dersom personen ikke uttaler sin ateisme åpent er det nærliggende å tro at vedkommende ikke vil få problemer. Avhengig av hvor vedkommende bor vil det også være mulig å ikke delta i muslimske tradisjoner som fredagsbønn, faste etc. Aksepten for dette vil være høyere i urbane strøk og mindre i rurale strøk/på landsbygda.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

- [Constitution] (2004). *The Constitution of the Islamic Republic of Afghanistan (Ratified) January 26, 2004*. Kabul: The Islamic Republic of Afghanistan. Tilgjengelig fra <http://www.embassyofafghanistan.org/constitution.html> [lastet ned 3. april 2009]
- Udlændingestyrelsen (2004, 2. juni). *Rapport fra fact-finding mission til Kabul, Afghanistan, 20. marts – 2. april 2004. Politiske forhold, sikkerhedssituasjonen og menneskerettighedsforhold i Afghanistan*. København: Udlændingestyrelsen. Tilgjengelig fra: http://www.nyidanmark.dk/da-dk/nyheder/nyheder/udlaendingeservice/2004/juni/fact_finding_afghanistan_2004.htm [lastet ned 3. april 2009]
- UK Home Office (2008, 29. august). *Country of Origin Information Report Afghanistan*. London: UK Home Office. Tilgjengelig fra http://www.homeoffice.gov.uk/rds/country_reports_afghanistan.html [lastet ned 7. april 2009]
- U.S. Department of State (2007, September). *Afghanistan – International Religious Freedom Report 2007*. Washington, DC: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/g/drl/rls/irf/2007/90225.htm> [lastet ned 2. april 2009]

Respons **Afghanistan: Risiko for overgrep ved retur for ateister/personer som har forlatt islam.**